

sosialurin

telf. 1 47 20. 1 18 20
box 76, 3800 Tórshavn
Útgevandi: p/f sosialurin
Fyrirtaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bláðmenn: Høgni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Mikil »sparing«

»SPARILANDSSTÝRIÐ« er nú av álvara farið at spara. Tað er serliga innan strandferðsluøkið, har »sparast« skal. Í staðin fyri sum undan »sparilandsstýrinum«, tá vit bert høvdu eitt skip at røkja uttanlandssiglingina við, sigla nú tvey skip — dupult manning, dupult oljubruk o. s. fr. Her er talan um »sparing« í stórum stíli.

SAMSTUNDIS verður innanoyggja-siglingin skerd munandi. Ístaðin fyri Teistan siglir Ternan til Suðuroyar og ístaðin fyri Ternuna røkir Tróndur siglingina um Lørvíksfjørð. Ikki nóg mikið við, at vit skulu bota dýrt fyri nýggja uttanlandssiglingar-ævintýrið hjá »sparilandsstýrinum«, men hetta skal so sanniliga eisini raka tey, sum ferðast skulu oyggjanna millum.

MARGHÁTTLIGT má tað tykjast fólki yvirhøvur, tá hugsað verður um, at tað júst var uttanlandssiglingin sum var høvuðsorsøkin til, at seinasta landsstýrissamgongan slitaði. Tá var ætlanin at keypa eitt betur hóskandi skip til uttanlandssiglingina, men tað var kortaneí frá fólkaflakkinum. Nú setur sami flokkur tvey skip í somu rutu!

HETTA MINNIR ikki sørt um søguna um mannin, sum kom til havnar at keypa nýggjan komfýr. Tá hann fekk at vita, at nýggi komfýrurin ikki brendi meira enn helvt av vanligum komfýri, keypti hann tveir. Tá var sparingin fullkomin.

HETTA ER TAÐ fólkaflakkurin saman við samstarvsflokkum sínum vildi við sparing. Er hetta ikki at spara um oyruni, meðan krónurnar rulla?

PEL-rør

Á goymslu hava vit PEL-rør í øllum vanligum tjúkdum og til 6 og 10 atm. trýst.

Pf. Hans M. Reinert & Co.
Smyrilsvegur
Tórshavn, tlf. 15013

Stabiliseraða ólógligheitin

við-merkingar

Onkur hevur sagt seg undrast á, hví eg nettupp havi »meldað« Dimmalætting fyri at lýsa fyri brennivins-agentum. Tað var jú ikki pent.

Tí eisini Sosialurin hevur lýst. Einkin for-gjort kann væl vera í tí at lýsa við brennivini o. t., tá »tað« annars verður bestilt á lógligan hátt.

Og so verða jú eisini onnur grovari brot framd, sum eru beint imóti lóggávuni, t. d. øl-klubbarir.

Alt hetta er jú fútanum greitt, er skorið út í papp, alt sum direkta er í mótsvar við galdandi lóggávu.

Men tað hevur ásýn-liga havt meira at siga hvat vissir bólkar, meira etableraðir, hava hildið — partvist stíðjaðir beinleiðis av alkohol-kapitalinum, onkur hevur helst lýtt fútanum í oyra — at hentast hevði verið uppá tað nærmasta at staðfesta tað sum ikki

er í samsvar við lógar-reglurnar, men sum veruliga fer fram dag og dagliga.

Tí »ikki bar til« hjá vissum politiskum flokki opinlýst at ganga við til at broyta lóggávuna, tí tað hevði gingið útyvir atkvøðurnar.

Men áheitanin um at gera nakað frá myndug-leikanna síðu var ikki hoyrd. Fútin hevur m. a. aftra seg við teirri moti-vering, at tað fór at verða tikið eitt »politiskt initiativ«, hvør slíkt hevur sagt, veit eg ikki, tað kom so ongantið, var helst tann beri blágómur. Ein skuldi trúð, at ikki bar til í longdini at lata standa til. At víðurskiptini eru ótolandi vita vit. Avleið-ingar at lata standa til hava vit í frískum huga í hesum døgum. Onkur svartseljari nú og tá »ger jú gott«, men teir etab-leraðu ganga friir, tann »organiseraða« etabler-aða ólógligheitin.

Í 1973 var ein rynd

gjord at fáa lóglig víður-skifti at valda, hetta miseydnadist, m. a. tí at Sambandsflokkurin og Dimmalættingingu imóti øllum broytingum, og sami Sambands-flokkur forðaði fyri at søk var reist um øl-klubbamálið. Eg meiti lýsingarøðina í Dimma-lætting, lýsingarnar frá brennivinssejlarunum, at vera ein avleiðing av tí »stabiliseraða lógloysin-um«. Og tað bekemur opinberliga Dimma-lætting og Sambands-flokkinum. At hetta gevur friari ræsur fyri alkoholkapitalin at virka í Føroyum er bara ein kensgeringur.

Sambært lóggávuna má eingin reklamering vera fyri rúsdrekkasolu. At Dimmalætting so er fremsti boðfretin hjá alkoholkapitalinum er »paradoksalt nokk«.

Við tí stóðu hetta blað hevði í 1973 má sigast, at her er umskift og tað við lit.

Pengar lukta ikki, er

ein vælkend borgarlig klisjé. Tað ber helst eisini í hei syftu til at fortelja fólki í óteljandi (produseraðum) lesara-brøvum at Katrup mest selur sodavatn og tann-pasta til føroyingar. At Tr. Samuelsen ikki veit til annað er trúligt, men at G. L. Samuelsen ikki veit tað er heldur betongiligt. Í rættinum má man bara siga sann-leikan!

Ná, men tað skal nokk lukkast Dimmalætting at fáa sínar trúgv les-arar at halda at Katrup selur skamm sodavatn og tann pasta, tað víki brennivininum, tað er bara ein óbetilgileit.

Ein heilt onnur og syrgiligari søga er stóða Javnaðarflokksins. Flokk-urin sum í 1973 gekk fult inn fyri nasjonalisering av allari rúsdrekkasolu gekk við til at lata allan handilin til privatan profitt í 1980.

15. juli 1981
J. Lindenskov

Skammið tykkum, klaksvíkingar

Mangan hevur verið fram-ført, at klaksvíkingar (við fáum undantøkum) als ikki hava ans fyri mentan, hetta verður prógvað við, at um okkurt mentun-arligt tiltak verður fram her í býnum, so er tað ikki fært fyri at savna áskoð-arar ella áhoyrarar í nevni-verdan mun, men er tað harafturimót okkurt lætti-soppakent, so fylkist fjöldin um tiltakið. Higar-til havi eg tagt, tí hetta hevur ligið á einum meira lokalum plani, og, sum orðtakið sigur: Smag og behag er forskellig, so eg

havi hildið, at fólk sjálvi mugu um, hvat tey tíma at brúka fritíðina til, men nú er mær ovbðið, og eg fáa ikki tagt longur, tí hatta seinasta tiltakið, ið framt er við at lata vest-menningum sluppara »Gudrun« er ein skómm, ið ikki kann vaskast av Klaksvíkini aftur. »Vit hava ikki ráð« verður sagt. Hvussu kunnu so vestmenningar hava ráð? Ja, ja, eg veit, at tað er munur at draga hana upp á land fyri »einans« at hava hana sum eitt minni um slupptíðina, men

kundu vit ikki gjørt tað sama? Eg má siga, at eg bæði rodnadist og blikaði, tá tíðindini um hetta »bragd« bórast kring landið gjøgnum útvarpið. Eru vit øll í veruleikanum slíkir Mammons trælar, at vit eru líkasæl við at heiðra minnið um fedranna blóð, sveitta og tár, ið lögdu lunnar undir tað sokallaða »vælfæðar-samfelagið«, einans tí at vit noyðast av við nokur av okkara dýrabaru oyrum? Pengarnir tykjast annars at sita sera leysir í lummanum, tá tað er fjant

og fjas, tað snýr seg um. Áðrastaðir í landinum eru tey ikki bangin fyri at smoykja upp um alborgarnar, spýta í nev-arnar og fara til verka — ókeypis í mongum færum, og her skuldi verið fólka-tílfar, so tað munar, men einaferð enn hava vit fingið prógv fyri, at tað ikki er nøgðin, men dygdin, tað kemur ann uppá.

Vónsvikin

Óli hevur stungið okkum í ryggin

Eftirsum eg havi siglt longi og havi verið við í arbeiðinum at skipa sjómenn í fakfelag, skal eg koma við einari frá-greiðing um stóðuna, sum nú er ikkomin.

Orsøkin til at sjómenn í dag hava so út av lagi vánalig og stravin kor at liva undir er sjálvandi tann, at vit ikki hava havt nakað fakfelag. Hetta er nakað, sum allir sjó-menn hava fýnskt — at standa saman í einum fak-felag. Hetta er eisini ofta

roynt áður, men inntil hesu-ferð er tað miseydnast, av tí at teir, sum hava arbeitt við fakfelagnum, antin eru koyrdir í land ella steðgaðir á annan hátt.

Afturat øllum teimum vánaligu korum hjá okkum sjómønnum — so sum lága løn, ongar pengar fyri yvirtíð, onga fritíðarskipan osfr. — skal eg nevna eitt annað dømi um, hvussu eitt fakfelag kundi hjálpt okkum imóti herða víðferðini hjá reið-

arunum.

Fyri nakað av tíð síðan hækkaði oljan heilt nógv. Tá gjørdi eitt reiðari ikki mætari, enn at blaka ein mann av næstan hvarjum skipi, út í arbeiðsloysi. Og samstundis lovaði reiðari meira hyru til teir, ið vóru eftir. Men hetta hendi ikki. Stravnari bleiv hjá hinum at arbeiða, og at vera so fáir er sikkurt eisini ólógligt. Hetta kundi eitt gott fakfelag hjá okkum forða reiðarunum í.

Tá ið Fiskimannafelagið broytti lógina, so at sjómenn kundu melda seg inn í Fiski-mannafelagið, tekaði eg meg sum lim har og nakrir aðrir eisini. Og Óli Jacobsen lovaði okkum eisini hjálp at gera eina deild. Men tað gekk ógvuliga seint. Vit vóru fleiri ferðir á hurðini hjá Fiski-mannafelagnum, men hann var ongantið at treffa. Eitt annað, sum var keðiligt, var, at Óli Jacobsen ongantið var á kajuni og tosaði við okkum.